

М.Я. МЕЛЬНИК, начальник Рівненської обласної державної лікарні ветеринарної медицини

ВИПАДОК З ВЕТЕРИНАРНОЇ ПРАКТИКИ

Брезневого недільного ранку до мене додому (а я жив при дільничній лікарні ветмедицини) завітав мешканець віддаленого хутора й попросив піти на виклик до сім'ї Клим'юків, бо в них після отелу захворіла корова.

Знаючи, що це люди похилого віку, а господар ще й інвалід Великої Вітчизняної війни, я поспіхом зібрав медикаменти в сумку з синім хрестом і, перекинувши її через плече, пішов по мокрому снігу на хутір.

Сонце пригрівало в південну стіну старенької хати, на порозі якої сиділи літні господарі й з острахом дивилися вбік дверей хліва. Хлів був продовженням житлового будинку. Разом із зажуреною господинею я зайшов усередину і завмер від побаченого.

Велика червоно-ряба корова лежала на підстилці й облизувала новонароджене телятко такої ж масті, яке лежало перед нею. Мене вразило те, що матка в корови випала, вона була забруднена та ще й розірвана. Телятко, побачивши людей, зіп'ялося на ноги, а корова, не звертаючи на нас уваги, продовжувала лежати, облизуючи йому кінцівки.

На шершавій кам'яній стіні, біля якої знаходилася тварина, я побачив згустки крові. Я зрозумів, що стінку матки вона розірвала об каміння, яке гострими краями виступало назовні, а розчин глини, який скріплював ка-

міння як будівельний матеріал, корова вилизала за мінеральну підгодівлю, оскільки шви між кладкою були глибокі й гладенькі.

Розрив стінки матки був продовгуватої форми, завдовжки 25 см із рваними краями. Оглянувши рану, я зрозумів, що без хірургічного втручання вставити матку й підняти корову буде неможливо. Передусім увів тварині у вену 600 мл 40% розчину глюкози, 400 мл 10% розчину хлористого кальцію та внутрішньом'язово 20 мл тривітаміну. Розчину кофеїну не вводив, побоюючись посилення кровотечі з розірваних судин матки. Потім розстелив біля матки, яка випала, чисте простирадло з домотканого конопляного полотна, підмостивши під нього шар соломи. З допомогою сусідів, яких покликали господарі, я став промивати матку 0,2% розчином марганцю. Мої помічники зливали розчин на матку й допомагали збирати з поверхні слизової солому й сміття. Щоб накласти шви на розрив стінки матки, в моєму малому хірургічному наборі бракувало шовку. Тоді господиня принесла клубок грубих ниток із конопляного прядива й запропонувала шити ними. Мені нічого не залишалось, як погодитись. Я відмотав грубу нитку й обробив відрізок 4% спиртовим розчином йоду. Нитка була такою грубою, що я не наслідився вста-

вити її в хірургічну голку середнього розміру, а великої в запасі не було, тому господиня запропонувала мені звичайну «циганську» голку.

Обкидним швом з'єднав краї рани. Знову ж таки 0,5% розчином перманганату калію промив усю матку й положив її на заздалегідь підготовлене простирадло. Оскільки корова була знесилена, то потуг не було і я досить легко вправив очищену матку в черевну порожнину. Переконавшись після контрольної пальпації в правильності розташування матки, вніс на її стінки білий стрептоцид. Знаючи з практики, що може бути рецидив випадіння, я пробив троакаром з гільзою зовнішні краї статевих губ, відступивши від них по 4 см, пропустив через гільзу бинт, оброблений 4% спиртовим розчином йоду. Потім видалив гільзу троакара й з'єднав краї хірургічним вузлом, повернувши сам вузол назовні правого боку для зручності сечовиділення. На місця проколів наніс стрептоцидову емульсію.

Закінчивши роботу, я звернув увагу на корову, яка вже підняла голову й, озираючись навколо, очима шукала теля. У процесі роботи про новонароджене телятко всі забули, а воно, побачивши метушню в хліві, забилось у куточок і дрімало. Не знайшовши свого маляти, корова занепокоєно почала мукати й помаленьку встала. Радості господарів не було меж, а я подумки дякував Богу за допомогу в моїй роботі.

Минув місяць. Водій вантажного автомобіля, який проживав на тому ж хуторі, де й господарі хворої тварини, повідомив мені радісну новину: моя пацієнтка одужала й прийшла в охоту, а технік з відтворення стада місцевого господарства Євгенія Іванівна Колодій її штучно осіменила. Власники ще довго утримували свою годувальницю й щороку вона їм народжувала теля. Народжувала сама, без сторонньої допомоги. А стіну, біля якої стояла корова, господарі поштукатурили. ☺

